

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЛОЛОГІЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА СОЦІАЛЬНИХ
КОМУНІКАЦІЙ

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В
ОСВІТІ:
теорія і практика**

Збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції

Мукачево
(27 серпня 2021 року)

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

Б59

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Наково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 1 від 31.08.2021 р.)

Відповідальний за випуск – к. філол. н., доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Прокопович Л.С.

Головний редактор:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор, ректор МДУ.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Моргун А. В. – декан гуманітарного факультету, кандидат філологічних дисциплін, доцент.
Прокопович Л. С. – кандидат філологічних дисциплін, доцент, завідувач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Мовчан К. М. – директор Наукової бібліотеки МДУ, старший викладач кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Курило О. Й. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Попович Н.Ф. – кандидат філологічних дисциплін, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Бабіля М. В. – провідний бібліограф, асистент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика: збірник тез доповідей I-ї Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 27 серпня 2021 р. Мукачево / ред. кол.: Т. Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево: МДУ, 2021. – 69 с.

молоду фантазію дивоглядними образами заклятих замків, царів, розбійників, драконів та демонів, не тривожать молодого чуття страшними, страшними трагічними пригодами...». Отже, казки про тварин найбільше імпонують дітворі «адже діти люблять звірів, чують себе близькими до них, розмовляють з ними і розуміють їх: от тим-то оповідання про звірів їм такі цікаві, особливо, коли ті звірі в байці ще починають говорити, думати й поводитися, як люди» – зазначає Іван Франко [4, с. 170].

З огляду на вище сказане, можна стверджувати, що казки Івана Франка є практичним втіленням його поглядів на моральне виховання дітей.

Список використаних джерел

1. Соловей Є. С. Загальнолюдські цінності в системі теоретичних поглядів Івана Франка / Є. С. Соловей // Слово і час. – 1990. – №8. – С.37–42.
2. Чепіль М. «Яка молодь, таке й майбутнє народу». Іван Франко про освіту й виховання: монографія / Марія Чепіль, Роман Вишнівський. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2016. – 420 с.
3. Гушак Ж. М. Гуманізм як основа національного виховання у педагогічному світогляді Івана Франка / Ж. М. Гушак // Творча особистість учителя: Проблеми теорії і практики: збірник наукових праць. – К.: НПУ, 2003. – Вип. 9. – С. 58–65.
4. Франко І.Я. Зібрання творів: У 50-ти т. / І.Я. Франко. – К.: Наук. думка, 1976–1984.

УДК 028.8:615.85(043.2)

КУРИЛО О.Й.,
ПОПОВИЧ Н.Ф.,
Мукачівський державний університет

БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ОСНОВНІ ЕТАПИ

Сучасний стан розвитку нашого суспільства характеризується швидкими та суттєвими змінами у всіх сферах його життя. З огляду на це, не можуть залишитись поза означених процесів і бібліотеки, які для підтримки своєї конкурентоспроможності в новому інформаційному й соціальному середовищі змушені також чітко реагувати на суспільні запити та освоювати нове для себе поле діяльності.

Бібліотерапія як порівняно молода наука вирізняється ще недостатньою систематизованістю та термінологічною нечіткістю. Чимало фахівців розглядають її на межі бібліотечної справи й медицини. Вона пов'язана із залученням людини до читання на основі синтезування ситуацій обслуговування з метою зміни чи вирішення її особистих проблем. Бібліотерапію науковці розглядають як комплексну наукову дисципліну

(Б.С. Крейденко), як розділ бібліотекознавства (Б.А. Симонов), як напрямок педагогічного читання (Ю.Н. Дрешер) [1, с.9].

В Українській бібліотечній енциклопедії, зокрема, знаходимо таке її трактування: бібліотерапія – комплексна наукова дисципліна, що вивчає закономірності смислового та емоційного сприйняття текстів і розробляє методи психологічної корекції особистості за допомогою читання (або прослуховування) спеціально дібраних текстів із книжок та інших носіїв інформації [3].

За визначенням, запропонованим Ю.Н. Дрешер, бібліотерапія – це наука, спрямована на формування в людини навичок і здібностей протистояти неординарним ситуаціям (хворобам, стресам, депресії тощо), укріплювати силу волі, нарощувати інтелектуальний та освітній рівень [2].

Крім того, у вітчизняній та зарубіжній літературі бібліотерапію розглядають:

- як лікувальний вплив на психіку хворої людини за допомогою читання книг;
- як використання спеціально дібраних інформаційних матеріалів для допоміжного лікувального засобу в медицині та психотерапії.

Але, незважаючи на трактування бібліотерапії, суть визначень одна – керування читанням, що враховує проблеми особистості.

Головними завданнями бібліотерапії є: дати читачеві інформацію про його проблеми й допомогти проникнути в їх сутність; розглянути нові цінності та відношення; сформулювати усвідомлення того, що іншим людям теж траплялись подібні проблеми, й показати, як вони їх вирішували.

Основні етапи бібліотерапії передбачають урахування:

- мотиваційного етапу, до якого входить попередня мотивація до занять та розуміння й прийняття мети;
- основного пізнавального етапу, який включає в себе забезпечення часу для читання, часу на обмірковування та керівництво дискусією чи ведення діалогу.

Отже, бібліотеки, орієнтуючись на інформаційне суспільство, повинні враховувати його вимоги, відповідати їм, розширювати та освоювати нове поле діяльності, яким, зокрема, є на сьогодні бібліотерапія, що дозволить їм зберегти конкурентоспроможність на сучасному ринку праці, а читачеві – допомогти подолати негативні наслідки соціального впливу й сприяти самовдосконаленню.

Список використаних джерел

1. Библиотерапия: методические рекомендации / сост. В.В. Головач. – Мариуполь: МГУ,

2018. – 56 с.
2. Дрешер Ю.Н. Библиотерапия: теория и практика: учеб. пособие / Ю.Н. Дрешер. – Санкт-Петербург: Профессия, 2008. – 272 с.
  3. Українська бібліотечна енциклопедія. Бібліотерапія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ube.nlu.org.ua>.

УДК 159.964.22:028.02:023.4-051(043.2)

КУРИЛО О.Й.,
ПРОКОПОВИЧ Л.С.,
Мукачівський державний університет

БІБЛІОТЕКОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМОК РОБОТИ СУЧАСНОГО БІБЛІОТЕКАРЯ

Останнім часом питання бібліотерапії в сучасному світі набуває особливої ваги, що пов'язано, зокрема, зі зростаючим обсягом інформації, психологічним навантаженням на людину, несприятливими умовами навколишнього середовища тощо. Тому сьогодні бібліотекотерапію варто розглядати як лікування всіма бібліотечними засобами не лише окремої особистості, але й суспільства, в цілому.

Першопочатки бібліотекотерапії знаходимо ще в період античності, коли стародавні греки асоціювали поняття «книга» з поняттям «душевне здоров'я» і вважали бібліотеки «ліками для душі». Саме в ці історичні періоди закладалися основи для розвитку всебічно розвиненої та гармонійної особистості, базис яких складають вже визначені видатними філософами та мислителями бібліотерапевтичні ідеї – знаходити гармонійне «Я» у Всесвіті за допомогою книги [2, с.66].

Наукове обґрунтування це явище отримало лише на початку ХХ століття. У перекладі з грецької бібліотекотерапія означає «лікування книгою», в основі якої лежить систематичне читання, що призводить до покращення психологічного стану читача. Це спеціальний корекційний вплив на людину за допомогою читання спеціально дібраної літератури з метою нормалізації чи оптимізації її психічного стану [1, с.10]. Метою бібліотерапевтичної роботи сучасного бібліотекаря є: дати читачеві інформацію про його проблеми й допомогти проникнути в їх сутність; розглянути нові цінності та відношення; сформулювати усвідомлення того, що іншим людям теж траплялись подібні проблеми, й показати, як вони їх вирішували.

Чимало фахівців розглядають цю науку на межі бібліотечної справи й медицини. Вона пов'язана із залученням людини до читання на основі

ЗМІСТ

Веремчук О. В. ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ БІБЛІОТЕРАПІЇ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ.....	3
Веремчук О. В., Галузінський Б. О. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК.....	6
Гасуляк С. Р., Прокопович Л. С. ВПЛИВ ТВОРЧОСТІ ІВАНА ФРАНКА НА ЧИТАЧА.....	9
Курило О.Й., Попович Н.Ф. БІБЛІОТЕРАПІЯ: ПОНЯТТЯ, ЗАВДАННЯ, ОСНОВНІ ЕТАПИ.....	11
Курило О.Й., Прокопович Л.С. БІБЛІОТЕКОТЕРАПІЯ ЯК НАПРЯМОК РОБОТИ СУЧАСНОГО БІБЛІОТЕКАРЯ	13
Марценюк М.О. ПСИХОЛОГІЧНІ ТА КОРЕКЦІЙНО-РОЗВИВАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ МЕТОДУ МОВНОЇ ТЕРАПІЇ.....	15
Матвійчук О.Є. ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО МОДУЛЯ "БІБЛІОТЕЧНА ПЕДАГОГІКА" В ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА.....	17
Матвійчук О.Є. ПОГЛЯД НА БІБЛІОТЕЧНУ ПЕДАГОГІКУ ЯК ОСВІТУ ЧИТАЧА (ЗА МАТЕРІАЛАМИ ФОНДІВ ПЕДАГОГІЧНОГО МУЗЕЮ УКРАЇНИ).....	18
Мовчан К.М., Бондарєва Д.-Т. БІБЛІОТЕКА – АПТЕКА ДЛЯ ДУШІ.....	21
Мовчан К.М., Звірич О. БІБЛІОГРАФІСТИКА – ЗАСІБ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ РЕЗУЛЬТАТІВ НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАУКОВЦІВ.....	22
Мовчан К.М., Козлік Р. БІБЛІОТЕРАПІЯ – ДУХОВНИЙ РОЗВИТОК ОСОБИСТОСТІ.....	24
Мовчан К.М. БІБЛІОТЕКИ І БІБЛІОТЕРАПІЯ НА ДОПОМОГУ КОРИСТУВАЧУ.....	26
Мовчан К.М., Теличко В. БІБЛІОПЕДАГОГІКА ЧИТАННЯ.....	28
Моргун А.В. ТЕРАПЕВТИЧНА КАЗКА ЯК ПРАКТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОЇ БІБЛІОТЕРАПІЇ.....	29

Електронне наукове видання

***БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА, БІБЛІОГРАФІСТИКА,
БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
теорія і практика***

**Збірник тез доповідей І-ї Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції**

Головний редактор:	<i>Щербан Тетяна Дмитрівна</i>
Відповідальний за випуск:	<i>Прокопович Лідія Сігізмундівна</i>
Упорядкування та комп'ютерна верстка:	<i>Бабіля Марина Василівна</i>

Формат 60*84/16
Гарнітура Times New Roman
Умовн. друк. аркушів – 2,9

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600,
тел./факс: (03131) 2-11-09. E-mail: rvc@mail.msu.edu.ua

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>